

Jeseníček

VYHODNOCENÍ SOUTĚŽE „ZIMA ČARUJE“

Slavnostním předáním cen v pondělí **7. 12. 2015** skončila výtvarná a literární soutěž „Zima čaruje“, kterou vyhlásila Kulturní komise MěÚ Jesenice (viz Jeseníček č. 6/2015-2016, str. 5). Vyhodnocení proběhlo v zasedací místnosti městského úřadu za přítomnosti pana starosty a členů kulturní komise.

Dozvěděli jsme se mimo jiné, že hodnocení soutěžních prací probíhalo anonymně a že vybrat nejlepší z tolika hezkých příspěvků nebylo vůbec

jednoduché. O to více mě potěšilo, když komise vybrala i mé PF přáníčko. A kdo další ve výtvarné části soutěže „Zima čaruje“ uspěl?

I. KATEGORIE: 1. – 5. TŘÍDA

1. místo – Vojta Lacina
2. místo – Tomáš Spurný
3. místo – Eliška Pavlisová

II. KATEGORIE: 6. – 9. TŘÍDA

1. místo – Julie Rácová
2. místo – Eva Jiroušková
3. místo – Tereza Alexijová

V soutěži básniček bylo pořadí následující: 1. místo – Jakub Kučera, 2. místo – Jitka Hrabalová, 3. místo – Jitka Chalupová. Na vítěze čekaly věcné ceny v podobě her, puzzlí nebo poukazů na knihu. Všichni soutěžící dostali sladkou odměnu.

Napsala Julie Rácová, VII. třída

POZNÁMKA REDAKCE JESENÍČKU:

Julča skromně nenapsala, že se v uvedené soutěži stala vítězem absolutním. Její PF 2016 společně s vítěznou básničkou Jakuba Kučery bude rozesláno do všech domovů Jesenice. Ještě doplníme, že všechna PF 2016 jsou vystavena v přízemí městského úřadu, a to do 31. 1. 2016.

VÁNOČNÍ ARANŽOVÁNÍ

Integrovaná střední škola Jesenice pravidelně pořádá v předvánočním čase řadu zajímavých akcí. Tentokrát to byl první ročník vánočního aranžování, kterého se ve středu **9. prosince** zúčastnila i děvčata z osmé třídy.

Aranžování probíhalo v budově internátu ISS, kde se naše skupina rozdělila do tří soutěžních družstev. Jak se ukázalo, soutěžit přijeli i žáci z jiných škol. Každé družstvo mělo za úkol naaranžovat květník. K tomu jsme všichni dostali příslušný materiál, například různé větvičky a ozdoby. Po krátké instruktáži jsme se pustili do práce. Na dokončení květníku jsme měli celkem 30 minut.

Druhým úkolem bylo naaranžování závěsné girlandy. Opět jsme dostali pracovní materiál a paní Kotková z ISS nám ukázala, jak se girlanda plete. Na splnění tohoto úkolu jsme měli 60 minut.

Závěr soutěže obstaralo patnáctiminutové zdobení polystyrenové koule, při němž jsme mohli plně uplatnit svou fantazii. Všechny naše výrobky průběžně hodnotila odborná porota. Ta nakonec rozhodla o konečném pořadí soutěžících:

SOUTĚŽ DRUŽSTEV		
1. MÍSTO	2. MÍSTO	3. MÍSTO
ZŠ Jesenice – 2. skupina	ZŠ Jesenice – 1. skupina	ZŠ Čistá
Evča Jiroušková, Tereza Alexijová, Kačka Jančová, Domča Prágerová	Lucka Cinková, Miriam Knotková, Dita Kulhánková, Zuzka Veselková	

V soutěži jednotlivců zvítězila Evča Jiroušková a já jsem byla třetí. Moc děkujeme paní učitelce Valešové, že nás na tuto hezkou soutěž vzala.

Napsala Tereza Alexijová

KMD VÁNOČNÍ KOLEDA

Poslední akcí Klubu mladého diváka v roce 2015 byl zájezd do pražského Divadla D21 na představení Vánoční koleda. Odjízďelo se ve čtvrtek 10. prosince 2015 autobusem od základní školy.

Než představení začalo, zašli jsme se podívat do Veletržního paláce na výstavu mapující umění v bývalém Československu. Bylo se opravdu na co dívat – od olejomalb a bronzových soch přes fotografie až po oděvní produkci. Navíc jsme se dozvěděli spoustu zajímavých informací.

Po krátké přestávce na jídlo v McDonaldu následoval přesun na Staroměstské náměstí. Dali jsme si hodinový rozchod po vánočních trzích, kde na nás dýchl atmosféra Vánoc, i když beze sněhu.

Náš pobyt v Praze nakonec vyvrcholil zhlédnutím divadelního představení. V divadle D21 nás nejprve přivítala z pódia paní Ivča, která nám pověděla něco o tom, co vlastně hrají. Příběh o zatvrzelém odpůrci svátečního veselí byl zajímavý a předcházela následnému „workshopu“, který pro nás herci připravili. Čas nás už ale tlačil, a tak jsme si jen vyzkoušeli, jak se herci na pódium cítí.

Celý zájezd KMD byl fajn a my máme zase na co vzpomínat.

Napsala Barbora Svatoňová, IX. třída

ŠKOLNÍ KOLO DĚJEPISNÉ OLYMPIÁDY

V listopadu proběhlo již tradiční školní kolo dějepisné olympiády.

Letošní ročník nese název „Po stopách Lucemburků aneb Za císařskou korunou“ a ne náhodou je zaměřen na léta 1310 - 1437, kdy v našich zemích panovala dynastie Lucemburků. V květnu 2016 totiž budeme oslavovat 700. výročí narození „největšího Čecha“ Karla IV., syna Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny, za jehož vlády došlo k nebývalému rozmachu českého království.

Do soutěže se zapojilo osm žáků z 6. - 8. třídy. Všichni soutěžící si zaslouží pochvalu, neboť si při řešení nelehkých úloh vedli velmi dobře. Nejenže prokázali znalosti o jednotlivých panovnících, ale poradili si také s úkoly, které se týkaly kultury oné doby. Ocenění si zaslouží zejména Dominik Lekeš z 6. třídy a Julie Rácová ze 7. třídy, kteří se soutěže zúčastnili i přesto, že v dějepise dané učivo dosud neprobírali.

V okresním kole dějepisné olympiády, které proběhne v lednu příštího roku, budou naši školu reprezentovat tito žáci: Julie Rácová (7. tř.), Petr Koníř a Petr Jaroš (oba 8. tř.).

Mgr. Petra Hružová

JMÉNO	BODY	MÍSTO
Julie Rácová (7. tř.)	73,5	1.
Petr Koníř (8. tř.)	71,5	2.
Petr Jaroš (8. tř.)	69	3.
Michal Bešík (8. tř.)	62,5	4.

JMÉNO	BODY	MÍSTO
Katka Louženská	61,5	5.
Josef Kougl (8. tř.)	60,5	6.
Dominika Laubrová	57,5	7.
Dominik Lekeš (6.)	53	8.

Soutěžící mohli získat maximálně **80** bodů.

DÁREK

Klenotník seděl za pultem a zamyšleně hleděl na ulici výkladem malého obchodu, který mu patřil. Před výkladem se právě zastavila jakási holčička a přitiskla nos na sklo. Oči se jí rozzářily, když uviděla jeden z vystavených šperků. Vešla do obchůdku a ukázala na nádherný náhrdelník s modrým kamenem: „Chci ho pro sestru jako dárek. Můžete mi ho pěkně zabalit?“

Klenotník se na malou zákaznici nevěřícně zadíval: „Kolik máš peněz?“ zeptal se.

Děvčátko si bez váhání stouplu na špičky a vysypalo na pult plechovou pokladničku. Vypadlo z ní pár drobných bankovek, hrst mincí a několik mušliček.

„Bude to stačit?“ ujist'ovala se. „Chtěla bych ten náhrdelník pro starší sestřičku, která se o nás stará, co maminka umřela. Dnes má narozeniny a tenhle náhrdelník jí jistě udělá velkou radost.“

Muž odešel do zadní části obchodu a za chvíli se vrátil s krásně zdobeným dárkovým papírem, do kterého pečlivě zabalil krabičku s náhrdelníkem.

„Tady ho máš,“ řekl holčičce. „A dej na něj pozor.“

Děvčátko hrdě vykročilo, jako by si neslo poklad.

O hodinu později vešla do klenotnictví pohledná dívka. Pozdravila a položila na pult před klenotníka balíček, který on předtím s takovou péčí připravil.

„Ten náhrdelník byl koupený u vás?“ zeptala se.

„Ano, slečno.“

„A kolik stál?“

„Víte, to je věc dohody mezi zákazníkem a mnou. Tato informace je důvěrná.“

„Ale moje sestra měla jen pár drobných! Nikdy by si takový náhrdelník nemohla dovolit koupit!“

Klenotník zvedl

pouzdro

s náhrdelníkem,

zavřel ho,

znovu pečlivě

zabalil

a podal dívce:

„Vaše sestra ho

zaplatila. Dala

za něj víc, než

by dal kdokoli

jiný - dala

všechno, co

měla.“

Zdroj: internet

ODKDY SE SLAVÍ KŘESŤANSKÉ VÁNOCE?

Podle dochovaných pramenů se v Římě poprvé slavilo Kristovo narození 25. prosince roku 336. Od 7. století se toto datum stalo jedním z předělů liturgického (= církevního) roku.

CO ZNAMENÁ SLOVO VÁNOCE?

České slovo Vánoce údajně pochází ze staroněmeckého Wihnachten, přičemž výraz Wiha lze přeložit jako světlo a Nacht je noc. Narození Páně se v západní tradici slaví v noci z 24. na 25. prosince.

JAKÝ VÝZNAM MÁ ŠTĚDRÝ DEN?

Je posledním dnem adventu – doby, která předchází narození Páně. Liturgicky bývá označován jako vigilie, předvečer slavnosti. Podle tradice by se v tomto dni měl dodržovat půst a po něm měla následovat bohatá večeře, ovšem z postních pokrmů.

KDE SE VZALY VÁNOČKY?

Je to staré obřadní pečivo, které zmiňuje již benediktinský mnich Jan z Holešova, žijící za panování Václava IV.

Ve středověku vánočky (= húsce) jedla šlechta i měšťanstvo. Vánočky se také dávaly jako vánoční dárky.

MALÝ VÁNOČNÍ SLOVNÍČEK

JAKÉ ZVYKY SE DODRŽOVALY O ŠTĚDRÉM VEČERU?

Jde o zvyky, které mají původ v pohanských oslavách zimního slunovratu. S první večerní hvězdou se usedalo ke stolu a nikdo nesměl vstát od večeře, dokud mu to hospodář nedovolil. Po večeři se rozdávaly dárky, které dostávala i domácí zvířata. Lilo se olovo a z jeho tvarů se hádala budoucnost. Po celý Štědrý večer hořely na stole dvě svíce, zhasla-li jedna, zemřel hospodář, podobný význam měla i prasklá obruč. S odvrácenou tváří se ke dveřím přes rameno házel střevíc. Když se ke dveřím obrátil špičkou, mohlo to znamenat svatbu, ale i pohřeb. Smrt měla přijít i pro toho, kdo v rozkrojeném jablku našel místo hvězdičky kříž. V tento den se nesmělo zametat, aby se z domu nevymetly duše předků. Na půlnoční mši se nesmělo jít přes pole, jinak by se neurodilo a v úvozu číhala smrt.

PROČ SE O VÁNOCÍCH NADĚLUJÍ DÁRKY?

Dárky se staly součástí Vánoc až v 19. století. Dříve dostávalo dárky služebnictvo jako přilepšení ke mzdě, dávaly se také tulákům a žebrákům, kteří přicházeli popřát k narození Páně. Interpretace darů není v Bibli jednoznačná, a tak se také vykládaly různě – dar mohl rovněž vyjadřovat žádost o přízeň a ochranu.

PROČ A OD KTERÉ DOBY U NÁS NADĚLUJE JEŽÍŠEK?

Ježíšek ztotožňovaný s malým jezulátkem, které přichází na svět každý rok v noci z 24. na 25. prosince v Betlémě, má původ v době reformace. Dříve se o rozdělování dárků staral svatý Mikuláš a pomáhaly mu různé tajemné bytosti. Nadělování dárků v předvečer narození Páně nebo brzy ráno 25. 12. se ujalo až za reformace v Německu v protestantských regionech. Dárkům, které

měly snížit prestiž svatého Mikuláše, se říkalo Christkind – Ježíšek. Zastáncem nového zvyku byl Martin Luther. Ježíšek to ale měl složité, po celém 16. století se o něj vedly spory.

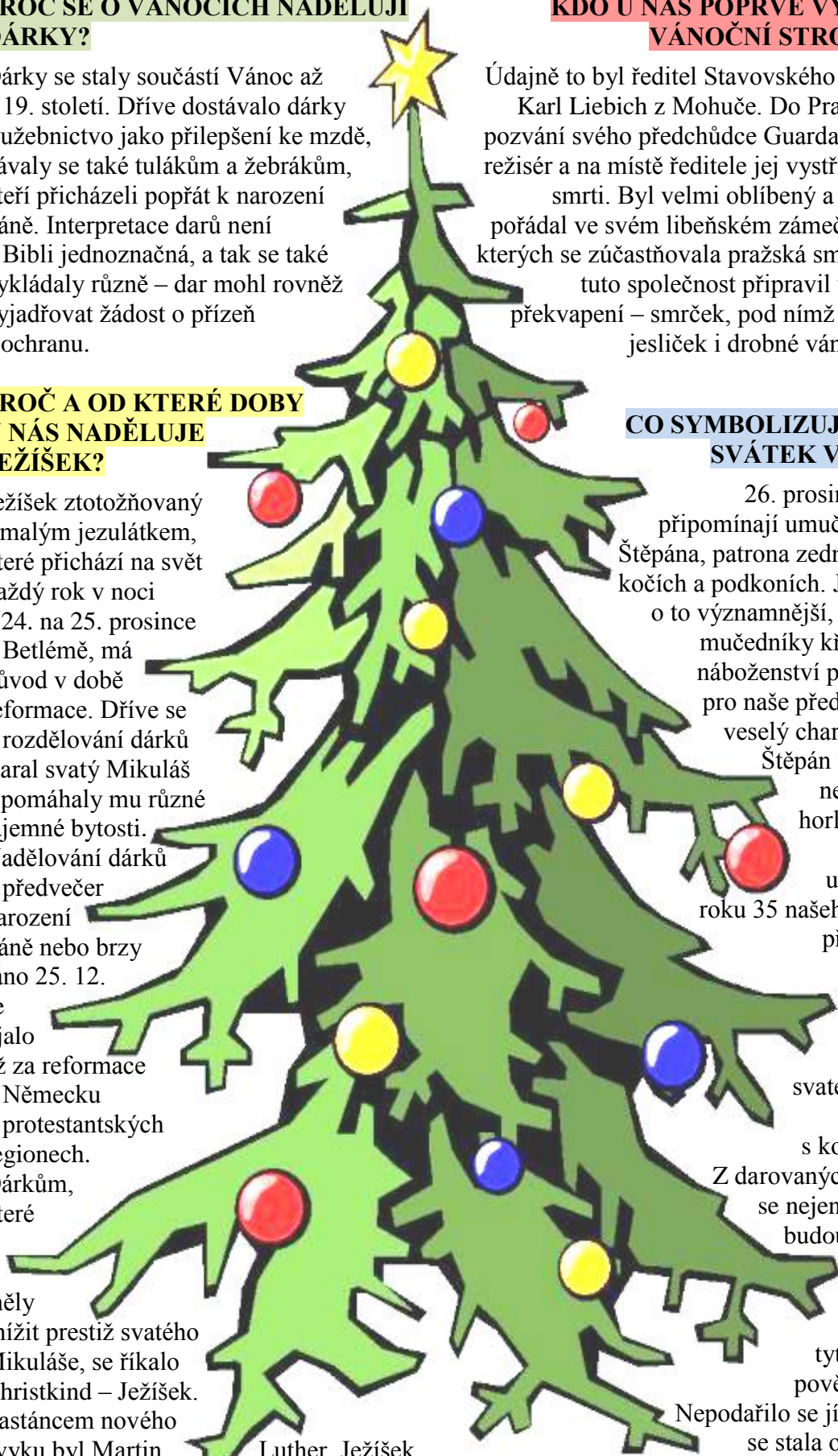
KDO U NÁS POPRVÉ VYSTROJIL VÁNOČNÍ STROMEČEK?

Údajně to byl ředitel Stavovského divadla Jan Karl Liebich z Mohuče. Do Prahy přijel na pozvání svého předchůdce Guardasoniho jako režisér a na místě ředitele jej vystřídal po jeho smrti. Byl velmi oblíbený a o Vánocích pořádal ve svém libeňském zámečku sešlosti, kterých se zúčastňovala pražská smetánka. Pro tuto společnost připravil v roce 1812 překvapení – smrček, pod nímž byly kromě jesliček i drobné vánoční dárky.

CO SYMBOLIZUJE DRUHÝ SVÁTEK VÁNOČNÍ?

26. prosince si věřící připomínají umučení svatého Štěpána, patrona zedníků, tesařů, kočích a podkoníků. Jde o svátek o to významnější, že byl mezi mučedníky křesťanského náboženství první. I když pro naše předky měl spíše veselý charakter, svatý Štěpán veselý osud neměl. Byl to horlivý kazatel, kterého ukamenovali roku 35 našeho letopočtu před branami Jeuzaléma. V našich zemích byl svátek svatého Štěpána spojen s koledováním. Z darovaných předmětů se nejen dala vyčíst budoucnost, ale i ovlivnit. Církev se snažila tyto pohanské pověry vymýtit. Nepodařilo se jí to a koleda se stala očekávaným zážitkem dětí a chudých.

TAK VESELÉ VÁNOCE A ŠŤSTNÝ NOVÝ ROK!

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

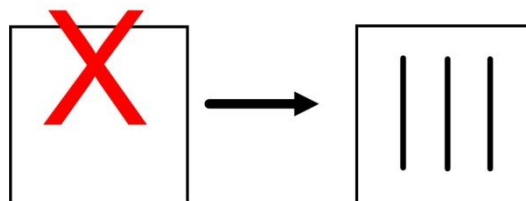

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 7/2015-2016:

1.- MIKROKARTA

Mikrokartu měl Laurent. Kdyby ji měli teroristé, už by nikoho nepronásledovali. Ale někdo jim musel dát vědět o úmyslu odjet na policii, a to kromě inspektora věděl jen Laurent. Ten navíc při odjezdu neměl moc času, ale přesto si vzal kravatu. Inspektor se tudíž domníval, že mikrokarta je ukrytá právě v kravatě.

2.- ÚKOL Sestroj čtverec s třemi čarami

1) OSMISMĚRKA

MOTÁK POCHOP

U nás žijí pochopi všude, kde jsou rybníky. Koncem března k nim přilétnou ze zimoviště a hned začnou se stavbou hnízda. Samice snese nejčastěji čtyři bělozelená vejce a sedí na nich téměř pět týdnů. Mladí pochopi jsou plně letuschopní až ... (tajenka). V červenci už většinou opouštějí rodný rybník a pomalu se toulají k jihu.

K	M	K	Í	V	T	S	Z	Ě	T	Í	V	O	S	Z	V	O	I
Í	Í	O	A	K	I	S	O	A	T	Á	R	O	T	K	O	D	N
N	V	N	T	R	Í	V	D	K	V	Š	U	R	S	K	D	E	S
Č	E	T	L	O	N	N	Ř	Á	L	H	I	C	O	A	N	S	T
E	Š	P	S	E	R	E	B	A	L	Á	C	Z	L	P	Í	Í	R
L	M	O	O	L	T	I	V	Á	D	O	E	U	U	A	K	L	U
O	R	Ě	S	H	O	S	S	A	Ř	L	T	Í	N	L	C	A	K
P	P	O	K	V	O	K	O	T	L	E	A	O	I	I	K	T	C
S	A	E	H	R	A	D	Š	K	A	B	J	M	M	N	K	E	E
A	N	I	T	Š	D	N	A	L	O	H	A	V	R	A	N	L	L
D	I	R	I	G	E	N	T	Ý	N	E	Z	U	O	S	D	O	Ý

SLOVA K VYŠKRTÁNÍ: CELÝ, CIHLÁŘ, DIRIGENT, DOKTORÁT, HAVRAN, HRAD, HOLANDŠTINA, INSTRUKCE, JEŘÁBNÍK, KAPALINA, KARNEVAL, KLUZIŠTĚ, KLIMA, KOSTELNÍK, KOVKOP, KOZEL, MINULOST, MOTOL, MOTORISTA, OSIKA, NEPOHODA, ODESÍLATEL, ODSOUZENÝ, OVÍT, PAN, PROSO, SOKL, SOUHLÁSKA, SPOLEČNÍK, ŠKOLSTVÍ, TRIÁDA, UNIKLÝ, VALBA, VEŠ, VÍTEZSTVÍ, VODNÍK, VÍR, ZAJATEC.

2) VÝPUSTKA

DOMÁCÍ ZVÍŘE ZTRATILO HLÁSKU,
ZŮSTALO PO NĚM MĚSTO VE ŠVÝCARSKU.

SOUTĚŽNÍ KUPON

JMÉNO

TŘÍDA